

ВЪНШНАТА ТЪРГОВИЯ НА РУСИЯ С ХИМИЧЕСКИ И НЕФТОХИМИЧЕСКИ ПРОДУКТИ

ПРЕЗ ЯНУАРИ – СЕПТЕМВРИ 2020 Г.

През януари-септември 2020 г. външнотърговският оборот на химически и нефтохимически стоки на Русия намалява в сравнение с януари-септември 2019 г. с 12,6% и възлиза на 31,32 млрд. долара (по-нататък изчисленията се основават на

методологията на ОАО «НИИТЭХИМ» въз основа на данни от ФТС).

През януари-септември 2020 г. 46,7% от търговския оборот на химически и нефтохимически продукти се пада на дела на експортните доставки, а 53,3% - на дела на вносните стоки (през януари-септември 2019 г. - съответствено 48,9% и 51,1%).

Структура на външнотърговския оборот на продукти от химическия комплекс на Руската федерация през януари - септември 2020 г.

ПОКАЗАТЕЛ	Януари-септември 2019 г./млн. долара	Януари-септември 2020 г./млн. долара	Януари-септември 2020 г./ Януари-септември 2019 г./%
Външнотърговски оборот, общо	35 875,0	31 347,0	87,4
В това число:			
със страните от Евразийският икономически съюз	4 244,5	3 681,9	86,7
с други страни	31 630,5	27 665,1	87,5
Експорт	17 545,3	14 643,0	83,5
В това число:			
със страните от Евразийският икономически съюз	2 932,0	2 614,9	89,2
с други страни	14 613,3	12 028,1	82,3
Импорт	18 329,7	16 704,0	91,1
В това число:			
със страните от Евразийският икономически съюз	1 312,5	1 067,0	81,3
с други страни	17 017,2	15 637,0	91,9
Салдо	-784,4	-2 061,0	
В това число:			
със страните от Евразийският икономически съюз	+1 619,5	+1 547,9	
с други страни	-2 403,9	-3 608,9	

Анализът на данните, представени в таблицата показва, че намаляването на търговския оборот през януари-септември 2020 г. в сравнение със същия период на 2019 г. се дължи както на намаляване на износа, така и на вноса. Износът на химически

продукти от Русия през януари-септември 2020 г. намалява спрямо същия период на предходната година с 16,5%, а вносът - с 8,9%. В резултат на отрицателното салдо на външнотърговския оборот на химически и нефтохимически продукти, което възлиза през януари-септември 2019 г. на 784,4 милиона щатски долара, през януари-септември 2020 г. се увеличава в абсолютна стойност с 2,6 пъти до 2 061 милиона долара.

През януари-септември 2020 г. външната търговия на Русия с химически и нефтохимически стоки със страните от ЕАЕС е намаляла с 13,3% в сравнение със същия период на 2019 г., докато търговията с други държави е намаляла с 12,5%. В резултат делът на страните от ЕАЕС в структурата на външнотърговския оборот на химически продукти намалява от 11,8% през януари-септември 2019 г. на 11,7% през януари-септември 2020 г.

Салдото на външната търговия с химически и нефтохимически продукти със страните от ЕАЕС през разглеждания период остава положително и възлиза на 1 619,5 млн. долара през януари-септември 2019 г. и 1 547,9 млн. долара през януари-септември 2020 г.

През разглеждания период салдото на външната търговия с химически продукти с други страни остава отрицателно. През януари-септември 2019 г. то възлиза на 2 403,9 млн. долара, а през януари-септември 2020 г. - 3 608,9 млн. долара (увеличение на абсолютната стойност с 1,5 пъти).

Руският износ на химически и нефтохимически продукти през януари-септември 2020 г.

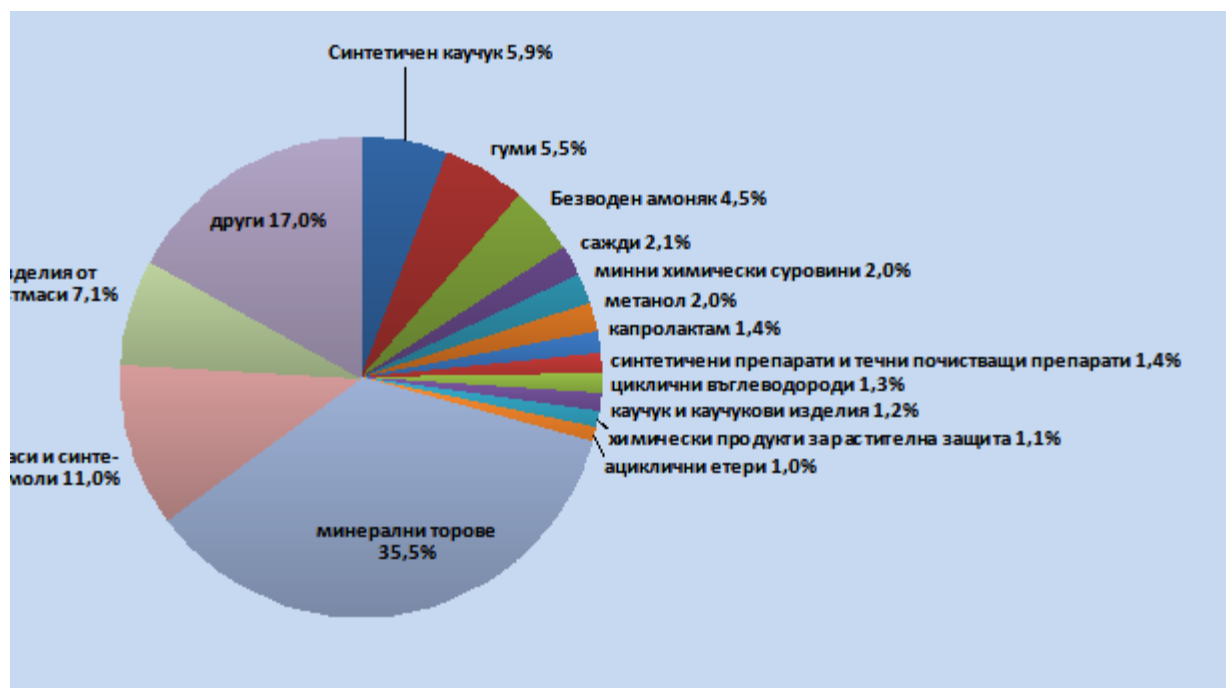
През януари-септември 2020 г. износът на химически и нефтохимически стоки на Русия е намалял с 16,5% в сравнение с януари-септември 2019 г. и възлиза на 14,64 млрд. долара.

Водещите позиции в стоковата структура на руския износ на химически и нефтохимически продукти традиционно се заемат от минералните торове. Техният дял в общата стойност на износа през януари - септември 2020 г. възлиза на 35,5%. На второ място се нареждат пластмасите и синтетичните смоли, чийто дял в стоковата структура на экспортните доставки възлиза на 11%. През разглеждания период пластмасовите изделия представляват 7,1% от износа.

Освен това се наблюдават стабилни и големи доставки в чужбина на следните позиции (в % от стойността на экспортните доставки): синтетичен каучук - 5,9%, гуми - 5,5%; безводен амоняк - 4,5%; сажди - 2,1%; минни химически суровини - 2%; метанол - 2%; капролактан - 1,4%; синтетични препарати и течни почистващи препарати - 1,4%; циклични въглеводороди - 1,3%; каучук и каучукови изделия - 1,2%; химически продукти за растителна защита - 1,1%, ациклични етери - 1%. През последните години, в структурата на руския износ на химикали се наблюдава тенденция към постепенно увеличаване на дела на продукти с по-висока добавена стойност. Например, делът на пластмасите и синтетичните смоли в экспортните доставки се е увеличил 1,6 пъти спрямо 2019 г., пластмасовите изделия - 1,2 пъти, а химикалите за растителна защита - 1,5 пъти. Независимо от това, въпреки тези положителни промени, представената структура на руския износ на химически и нефтохимически стоки показва продължаващото преобладаване в него на суровини и полуфабрикати.

Намаляването на обема на экспортните доставки на химически и нефтохимически продукти през януари-септември 2020 г. в сравнение със същия период на 2019 г. се дължи както на намаляване на техния физически обем, така и на намаляване на экспортните цени.

Стокова структура на износа на химически и нефтохимически продукти през януари-септември 2020 г., %

Намаляването на экспортните цени през разглеждания период е характерно за почти всички групи химически и нефтохимически продукти, с изключение на катализаторите. При това се наблюдава увеличение на экспортните доставки по тонаж на фона на спадащите цени за стоки като: метанол, капролактам, течна сода каустик, основни крупногабаритни полимери, пластмасови изделия, ортоксиден, химикали за растителна защита, синтетични препарати и течни почистващи препарати, както и каучук и каучукови изделия. Намаляването на экспортните доставки в натурално изражение на фона на спад на цените се наблюдава за апатитовия концентрат, сяра, минерални торове, калцинирана сода, лакове, емайли, бои, грундове и шпакловки, полиамиди, сажди, параксиден, стирен и други ациклични етери, синтетични каучуци и гуми.

Руският износ на химически и нефтохимически продукти през януари-септември 2020 г.

Наименование на стоката	Януари-септември 2019 г.	Януари-септември 2020 г.	Януари-септември 2020 г. / Януари-септември 2019 г. / %	
			В тонове	В стойност
	количество/хил.тона			
алатитов концентрат, 100%N	1 869,2	1 688,2	90,3	78,9
сяра	2 558,6	2 340,2	91,5	51,8
азотни торове, 100%N	5 403,8	5 444,0	100,7	87,0
калиеви торове, 100% K ₂ O	4 467,1	4 813,9	107,8	79,4
фосфатни торове (включително сложни), 100% P ₂ O ₅	2 393,2	2 436,6	101,8	79,7
безводен амоняк	3 394,8	3 172,6	93,5	77,4
метанол	1 595,7	1 657,2	103,9	70,0
капролактам	169,0	186,3	110,3	75,6
калцинирана сода	525,9	511,6	97,3	77,5
течна сода каустик, 100%	161,3	168,8	104,7	81,3
акрилонитрил	126,6	103,3	81,5	49,9

етиленови полимери	273,0	755,9	276,8	197,7
полипропиленови и стиролни съполимери	205,1	522,1	254,6	190,8
полистирол и стиролни съполимери	90,4	116,7	129,1	97,2
поливинилхлоридни и винилхлоридни съполимери	151,2	161,1	106,5	96,9
полиамиди	72,1	64,5	89,5	67,0
лакове, емайли, бои, грундове и шпакловки	82,1	76,8	93,5	90,4
пластмасови изделия	435,8	497,0	114,1	102,5
сажди	560,1	450,0	80,3	57,9
ортоксилен	50,8	60,8	119,6	74,1
параксилен	132,7	125,0	94,3	49,4
стирен	101,6	94,4	92,9	65,3
други ациклични етери	357,7	305,1	85,3	58,2
химикали за защита на растенията	18,0	23,9	132,5	121,8
синтетични препарати и течни почистващи препарати	223,3	255,0	114,2	110,8
катализатори	10,4	6,6	63,4	74,8
синтетични каучуци	753,3	680,5	90,3	70,9
гуми за леки автомобили, хил.бр.	13 719,8	13 283,8	96,8	89,8
гуми за камиони и автобуси, хил.бр.	2 530,1	2 401,8	94,9	87,9
каучук и каучукови изделия	42,9	46,6	108,6	90,4

Географският фокус на руския износ на химически и нефтохимически продукти е много разнообразен. През 2019 г. около 2/3 от обема на изнесените продукти се е реализирал на пазарите на 13 държави.

**Руският износ на химически и нефтохимически продукти през
януари-септември 2020 г. по държави**

СТРАНА	СТОЙНОСТ, млн долара	ДЯЛ В ОБЩАЯ ЕКСПОРТ,%
ОБЩ ЕКСПОРТ	14 643,0	100
Китай	1 297,8	8,9
Белорусия	1 229,5	8,4
Казахстан	1 229,4	8,4
Бразилия	1 016,3	6,9
Финландия	781,1	5,3
Индия	693,3	4,7
Украйна	610,4	4,2
Естония	601,6	4,1
Полша	601,2	4,1
Турция	656,6	3,9
САЩ	424,4	2,9
Нидерландия	335,7	2,3
Германия	332,0	2,3
ДРУГИ:	4 924,7	33,6

През януари - септември 2020 г. Китай отново се превърна в най-големия купувач на руски химически и нефтохимически продукти. През разглеждания период, на пазара на тази страна са продадени руски химически продукти в размер на 1 297,8 милиона щатски долара, или 8,9% от общата стойност на износа. Второто и третото място по покупки на руски химически продукти през януари - септември 2020 г. бяха заети от две страни от

ЕАЕС - Беларус и Казахстан. Стойността на доставките за Беларус на химически продукти за разглеждания период възлиза на 1 229,5 млн. щатски долара (8,4% от износа), а за Казахстан - 1 229,4 млн. щатски долара (8,4% от износа). Бразилия се премести на четвърто място по покупки на химически и нефтохимически стоки от Руската федерация през януари - септември 2020 г. Доставките за тази страна в стойностно изражение възлиза на 1 016,3 милиона щатски долара (6,9% от стойността на износа). Петото място за разглеждания период се заема от Финландия, която е закупила от Русия химически и нефтохимически продукти в размер на 781,1 милиона щатски долара (5,3% от стойността на износа).

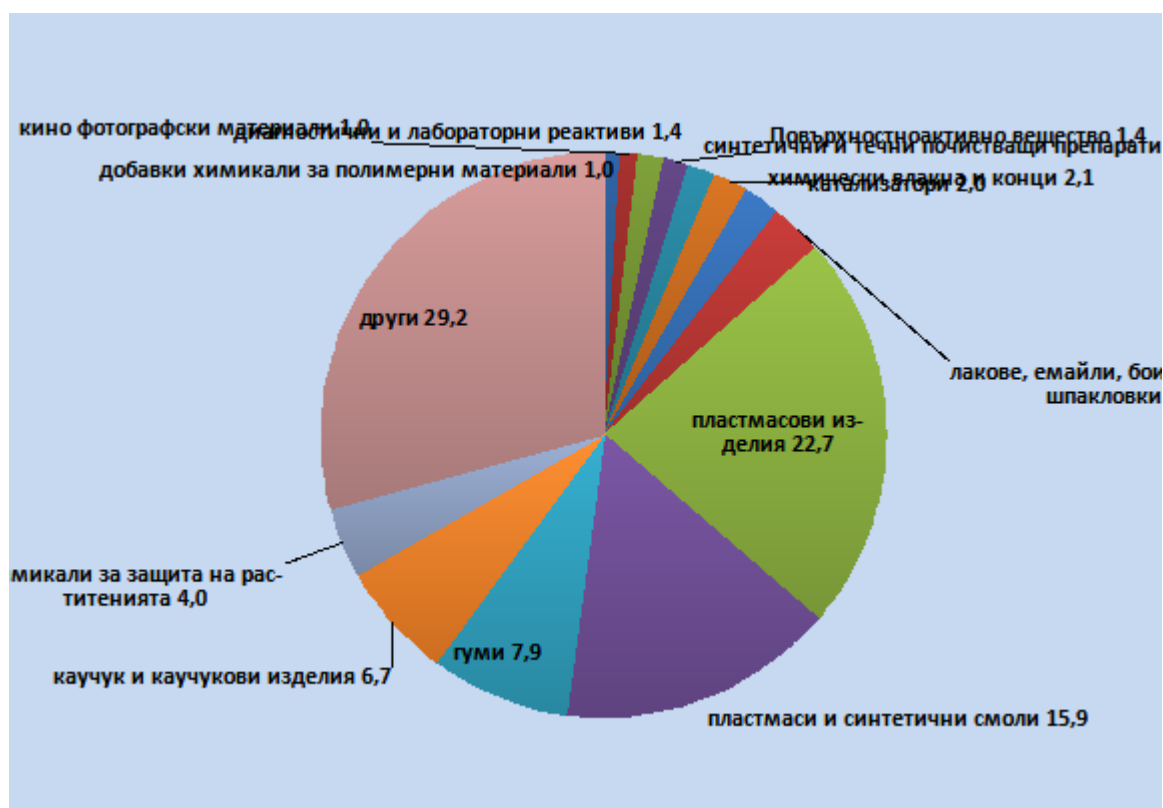
Други чуждестранни потребители на руски химически продукти са Индия, Украйна, Естония, Полша и Турция. Обемът на экспортните доставки за тези страни възлиза съответно на 693,3, 610,4, 601,6, 601,2 и 565,6 милиона долара, а дялът в структурата на износа е съответно 4,7, 4,2, 4,1, 4, 1 и 3,9%.

Руският внос на химически и нефтохимически продукти през януари-септември 2020 г.

През януари-септември 2020 г. руският внос на химически и нефтохимически продукти е намалял с 8,9% в сравнение със същия период на 2019 г. и възлиза на 16,7 млрд. долара.

Стоковата структура на вносните стоки се формира от широка гама стоки по отношение на номенклатурата и асортимента, включващи главно химически продукти с висока добавена стойност. Към тези стоки се отнасят (в % от стойността на вноса през 2019 г.): пластмасови изделия - 22,7; гуми - 7,9; индустриален каучук и каучукови изделия - 6,7; химически продукти за растителна защита - 4; лакове, емайли, бои, грундове и шпакловки - 3; катализатори - 2; синтетични препарати и течни почистващи препарати - 1,6; повърхностно-активни вещества - 1.4 и диагностични и лабораторни реактиви - 1.4. Освен това важно място във вноса заемат пластмасите и синтетичните смоли, дялът на които възлиза на 15,9% от стойността на вноса, както и химическите влакна и конци - 2,1% от стойността на вноса.

Стокова структура на вноса на химически и нефтохимически продукти през януари-септември 2020 г.,%

Статистически данни за най-големите стокови позиции от руския внос на химически и нефтохимически продукти.

Наименование на стоката	Януари-септември 2019 г.	Януари-септември 2020 г.	Януари-септември 2020 г./Януари-септември 2019 г./%	
			в тонове	в стойност
	количество/хил.тона			
химикали за защита на растенията	85,1	101,5	119,2	108,1
терефталова киселина	292,2	210,9	72,2	49,0
изоцианати	151,2	151,4	100,2	87,1
пластмасови изделия	1 057,0	997,0	94,3	96,6
неорганични пигменти	109,9	107,4	97,7	93,0
лакове, емайли, бои, грундове и шпакловки	187,4	169,2	90,3	89,8
повърхностноактивни вещества	98,5	104,6	106,2	103,9
синтетични препарати и течни почистващи препарати	136,4	134,4	98,5	104,1
кино фотографски материали	208,2	165,9		79,7
катализатори	18,2	18,8	103,5	95,4
диаagnostични и лабораторни реактиви	6,7	6,2	92,0	118,1
добавки химикали за полимерни материали	41,2	40,0	97,1	101,3
технически лепила	46,2	47,9	103,7	101,7
етиленови полимери	603,5	499,6	82,8	71,3
полипропиленови и стиролни съполимери	157,7	180,2	114,2	92,5
полистирол и стиролни съполимери	100,2	94,0	93,8	79,6
поливинилхлоридни и винилхлоридни съполимери	142,8	127,4	89,2	84,2
акрилови полимери	162,7	154,2	94,8	87,0
полиетилен терефталат	155,2	162,2	104,5	68,3
химически влакна и конци	209,0	193,1	92,4	81,6
синтетични каучуци	70,3	60,6	86,2	74,2

гуми за леки автомобили, хил.бр.	17 546,5	14 904,5	84,9	80,2
гуми за товарни автомобили, хил.бр.	3 013,1	2 935,7	97,4	94,8
гуми за транспортни средства, използвани в промишлеността и строителството, хил. бр.	347,3	282,9	81,5	74,7
каучук и каучукови изделия	185,1	174,2	94,1	94,4

Анализът представен в таблицата показва както ръста на вноса на някои химически и нефтохимически продукти, така и намаляването на вноса в много позиции през януари - септември 2020 г. при едновременно снижение на цените на ключови вносни стоки.

Ръст на импорта в натурално изражение, на фона на спада на цените на вноса, се наблюдава за химически средства за защита на растенията, изоцианати, повърхностноактивни вещества, катализатори, технически лепила, полипропилен и съполимери на пропилен и полиетилен терефталат.

Намаляване на импорта на фона на спада на цените се наблюдава за стоки като терефталова киселина, неорганични пигменти, етиленови полимери, полистирол и стиролни съполимери, поливинилхлоридни и винилхлоридни съполимери, акрилни полимери, изкуствени влакна и конци, синтетични каучуци и гуми.

И накрая, спадът на вноса на фона на нарастващите цени през разглеждания период беше типичен за пластмасови изделия, синтетични перилни и течни почистващи препарати, диагностични и лабораторни реактиви, химически добавки за полимерни материали и каучукови изделия. Трябва да се има предвид, че ръста на средните цени в тези продуктови групи е свързан главно с промяната в асортимента на закупените продукти.

Руският внос на химически и нефтохимически продукти през януари-септември 2020 г. по държави

СТРАНА	СТОЙНОСТ, млн долара	ДЯЛ В ОБЩАЯ ЕКСПОРТ,%
ОБЩ ИМПОРТ	16 704,0	100,0
Китай	4 973,4	20,5
Германия	2 305,5	13,8
Белорусия	897,2	5,4
САЩ	899,7	5,3
Италия	685,0	4,1
Република Корея	653,4	3,9
Франция	637,7	3,8
Япония	563,6	3,4
Белгия	551,8	3,3
Полша	522,4	3,1
Нидерландия	413,8	2,5
Великобритания	361,5	2,0
Испания	336,6	2,0
Турция	327,1	2,0
Индия	323,4	1,9
Финландия	321,4	1,9
ДРУГИ:	3 286,8	19,7

През последните години Китай остава най-големият доставчик на химически и нефтохимически продукти на руския пазар. През януари-септември 2020 г. вносът на тази страна възлиза на 3 617,1 милиона долара, или 21,7% от руския внос на химически и нефтохимически стоки.

Германия традиционно се нарежда на второ място в географската структура на вноса на химически и нефтохимически стоки. През януари-септември 2020 г. вносът възлиза на 2 305,5 милиона долара, или 13,8% от общата стойност на вътрешния внос. Делът на други държави в структурата на руските вносни покупки на химически и нефтохимически продукти значително отстъпва на дела на Китай и Германия.

Вноса в Русия на химически и нефтохимически продукти от Беларус през януари-септември 2019 г. възлизат на 987,2 милиона щатски долара (5,4% от стойността на вноса), от САЩ - 899,7 (5,3% от стойността на вноса), от Италия - 685 милиона долара (4,1 % от стойността на вноса), от Република Корея - 653,4 милиона долара (3,9% от стойността на вноса), от Франция - 637,7 (3,8% от стойността на вноса). Най-важните доставчици на химически и нефтохимически продукти за Русия сред страните от ЕС, освен горепосочените държави, са Белгия, Полша, Холандия, Великобритания и Испания (чиито дялове в структурата на руския внос варират от 2 до 3,3%). Други важни доставчици на химически и нефтохимически продукти на руския пазар са Япония, Турция и Индия.

<http://vestkhimprom.ru/>